

Ένα κρίσιμο δημοψήφισμα

Ο στρατηγός Κενάν Εβρέν δήλωσε πρόσφατα στον τύπο ότι αν ο Τουρκικός λαός ψηφίσει υπέρ των συνταγματικών μεταρρυθμίσεων, ο ίδιος θα αυτοκτονήσει. Και μόνο ο λόγος αυτός είναι αρκετός ώστε κάποιος να ψηφίσει "Ναι" στο δημοψήφισμα της 12ης Σεπτεμβρίου.

Οι μεταρρυθμίσεις εισάγονται από το κυβερνών κόμμα ΑΚΡ (Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης), το κόμμα του Ταγίπ Ερντογάν και του Αμπντούλλάχ Γκιούλ. Πρόκειται για ένα κόμμα με ισλαμικές αναφορές και με νεοφιλελεύθερη και εθνικιστική πολιτική. Οι αλλαγές που προτείνει σε 26 σημεία του συντάγματος είναι κυριολεκτικά "ασπιρίνες" σε ένα βαθειά αντιδημοκρατικό σύνταγμα, το οποίο δημιουργήθηκε από τις διαδοχικές επεμβάσεις από τις στρατιωτικές χούντες στις δεκαετίες του 1960, 1970 και 1980. Την τελευταία φορά, οι αντιμεταρρυθμίσεις επιβλήθηκαν από τη δικτατορία του Εβρέν και βάθυναν την ποινικοποίηση της πολιτικής δράσης και την ασυδοσία του δικαστικού κατεστημένου και της ελίτ που κυβερνούσε στο όνομα του κεμαλισμού.

Πρόσωπο

Ο Ερντογάν φιλοδοξεί να μετριάσει κάπως την κατάσταση και ταυτόχρονα να προβάλει ένα Ευρωπαϊκό πρόσωπο. Ανάμεσα στα 26 σημεία υπάρχει αναφορά στο ρόλο των συνδικάτων και των συλλογικών συμβάσεων, των γυναικών, αναδιάρθρωση στο δικαστικό σώμα, κυρίως όμως ο στρατός καθίσταται υπόλογος σε πολιτικά δικαστήρια. Το τελευταίο έχει εξαγριώσει τους στρατιωτικούς που ελέω Κεμαλισμού ζουν και βασιλεύουν επί δεκαετίες στην πολιτική ζωή της Τουρκίας και ευθύνονται άμεσα για τις δικτατορίες, τις εκτελέσεις, φυλακίσεις και βασανισμούς των αντικαθεστωτικών και των Κούρδων.

Θα περίμενε κανείς ότι η αντιπολίτευση και βασικά η Αριστερά, η οποία για 30 χρόνια έχει πάγιο αίτημα τη μεταρρύθμιση του συντάγματος αυτού, θα βρισκόταν στην πρώτη γραμμή για την αλλαγή. Κι όμως, από τα απομεινάρια της Σοσιαλδημοκρατίας ως το Κομμουνιστικό Κόμμα Τουρκίας (ΤΚΡ) και το Ευρωπαϊκό Αριστερό Κόμμα (ΟΔΡ), η Αριστερά ψηφίζει «Όχι» μαζί με την ακροδεξιά. Το βασικό επιχείρημα αυτής της παράδοξης συμμαχίας είναι οι ισλαμικές καταβολές του ΑΚΡ και το εύκολο συμπέρασμα πως οτιδήποτε έρχεται από το κόμμα αυτό είναι «σαρία», δηλαδή ισλαμικός νόμος και σκοτάδι.

Έτσι όμως, χάνουν την ουσία της μεγαλύτερης πολιτικής μάχης στην Τουρκία. Εδώ και δυο χρόνια η Τουρκία ταλανίζεται από παραστρατιωτικές συνωμοσίες που με τη στήριξη των δικαστών θέλουν να αντικαταστήσουν τη δημοκρατικά εκλεγμένη (με

ποσοστό 47%) κυβέρνηση του ΑΚΡ με μια νέα χούντα. Όταν το ΑΚΡ πήγε να πατήσει «πόδι» στις πρόσφατες προαγωγές στο στρατιωτικό σώμα και να αποκλείσει όσους είχαν ενεργή ανάμειξη στις συνωμοσίες «Εργκένεκον-Γκλάντιο», η αξιωματική αντιπολίτευση χάλασε τον κόσμο, καταγγέλλοντας την ανάμειξη της κυβέρνησης στα εσωτερικά του στρατού!

Είναι ντροπή! Το πολιτικό σκηνικό στην Τουρκία ανατράπηκε το 1999, όταν τα κυρίαρχα πολιτικά κόμματα κατέρρευσαν μέσα σε ένα όργιο διαφθοράς και καταχρήσεων, έχοντας οδηγήσει την Τουρκική οικονομία στην καταστροφή και την προσφυγή στο ΔΝΤ. Από τότε, η οικονομία της Τουρκίας σταθεροποιήθηκε πατώντας πάνω σε νεοφιλελεύθερα προγράμματα που αύξησαν τα κέρδη για τους καπιταλιστές αλλά και την ψαλίδα ανάμεσα σε πλούσιους και φτωχούς. Το ΑΚΡ αναδύθηκε μέσα σ'αυτές τις συνθήκες, προβάλλοντας ένα άφθαρτο θρησκευτικό-ηθικό πρόσωπο για όλο το λαό.

Η πολιτική του είναι ανοιχτά συντηρητική και νεοφιλελεύθερη, όμως οι διαφωνίες με το στρατό στα ζητήματα ελευθερίας του τύπου, δημοκρατικών δικαιωμάτων και στο Κουρδικό ζήτημα

έχουν προκαλέσει κρίση. Στην δε εξωτερική πολιτική, δε διατάζει να κατηγορεί το Ισραήλ και να υποστηρίζει την Παλαιστίνη κάνοντας ανοίγματα στον Αραβικό κόσμο. Το επεισόδιο με τον στολίσκο ειρήνης στη Γάζα τον περασμένο Ιούνιο, δείχνει όλη αυτή την αντιφατική εικόνα.

Η Αριστερά

Μια αριστερή αντιπολίτευση στην κυβέρνηση ΑΚΡ δε μπορεί να στοχεύει στις ισλαμικές καταβολές του ούτε σε συμμαχίες με το στρατιωτικό – δικαστικό κατεστημένο που νοσταλγεί την επιστροφή στις χούντες επικαλούμενο την κοσμοκότητα και τον Κεμάλ Αττατούρκ. Η αξιωματική αντιπολίτευση κατηγορεί την κυβέρνηση για ενδοτισμό και για παραχωρήσεις στους Κούρδους, που κήρυξαν μονομερή εκκευρία για ένα μήνα λόγω της γιορτής του Ραμαζανιού.

Η Αριστερά οφείλει να παλεύει τις νεοφιλελεύθερες επιλογές του ΑΚΡ, τον εθνικισμό του και να δείχνει πόσο μικρές και περιορισμένες είναι οι μεταρρυθμίσεις που προτείνει. Η Τουρκική κοινωνία χρειάζεται περισσότερη δημοκρατία, όχι στρατηγούς.

Σ'αυτή την αρχή στηρίζεται η καμπάνια «Δεν φτάνουν, αλλά Ναι» (οι με-

ταρρυθμίσεις) που έχει εγκαινιάσει το DSIP μαζί με μη κυβερνητικές οργανώσεις, οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα και πολλούς ανένταχτους. Στις 28 Αυγούστου οργάνωσε στην Ισταμπούλ μια τεράστια διαδήλωση με περισσότερο από 20.000 κόσμο που βάδισε όχι τόσο για το «Ναι» αλλά για το «δεν φτάνουν» και αποκάλυψε ένα τεράστιο ακροατήριο νέας κυρίως πολιτικοποίησης που βγαίνει στους δρόμους για να σταματήσει τους στρατηγούς και να φωνάξει ότι απαιτεί πολύ περισσότερα, ότι θέλει να αλλάξει τα πράγματα. Η διαδήλωση της πρωτοβουλίας του «όχι» την επόμενη μέρα δε συγκέντρωσε παρά λίγες χιλιάδες.

Συναντήσαμε τα μέλη του DSIP **Γυντίζ Ονέν** και **Μελτέμ Οράλ**, που μας περιέγραψαν αυτή τη φοβερή εικόνα: Το περίπτερο της καμπάνιας στην οδό Ιστικλάλ στο κέντρο της Ισταμπούλ κάθε απόγευμα μετατρέπεται σε εστία της πολιτικής συζήτησης. «Ο κόσμος σταματά και μας ρωτάει τι λέμε, πώς διαχωριζόμαστε από το ΑΚΡ, πώς θα ξεχειλώσουμε τις μεταρρυθμίσεις, ποιος μπορεί να σταματήσει τη στρατοκρατία. Η συζήτηση δεν έχει τέλος... Η φθορά της κυβέρνησης δεν έρχεται από τους στρατοκράτες αλλά από τους ίδιους της τους ψηφοφόρους που έχουν απογοητευτεί από τις ανεκπλήρωτες υποσχέσεις και τη λιτότητα χωρίς τέλος.

Εξηγούμε το αίτημα της πλατφόρμας: Ότι η μεταρρύθμιση δεν αρκεί αλλά πρέπει να την στηρίξουμε. Συναίεται η ερώτηση: Εσείς τι προτείνετε; Ποιά λύση; Ποιά κοινωνία; Προτείνουμε την εφημερίδα μας τον «Σοσιαλιστή Εργάτη» (Socyalist Isci) και τη συσπείρωση στις γραμμές μας, στην πάλη για την επανάσταση και το σοσιαλισμό. Να η πρόκληση για τους επαναστάτες, για να χτίσουμε μια μεγάλη επαναστατική οργάνωση μέσα σε μια μεγάλη αριστερά που δεν θα φοβάται να τοποθετείται σε τακτικά ζητήματα και να είναι ταυτόχρονα αντίπαλο δέος στον καπιταλισμό, να μην υποκύπτει στον εθνικισμό και την ισλαμοφοβία.

Το κόμμα μας, το DSIP, βγαίνει πολύ πιο δυνατό και μαζικό μέσα από αυτή τη διαδικασία. Όμως η πολιτική κρίση βαθιάει, όποιο αποτέλεσμα κι αν βγει από αυτές τις κάλπες, η συνολική μάχη για την Αριστερά είναι ανοιχτή και είναι μια σκληρή μάχη που έχουμε μπροστά μας το αμέσως επόμενο διάστημα».

Δήμητρα Κυρίλλου

30 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΧΟΥΝΤΑ

Ήταν στις 12 Σεπτεμβρίου του 1980 όταν ο στρατός επεμβαίνει πραξικοπηματικά για τρίτη φορά (μετά τα πραξικοπήματα του 1960 και του 1971) στην πολιτική ζωή της Τουρκίας και τοποθετεί τον στρατηγό Κενάν Εβρέν στην εξουσία της χώρας. Επρόκειτο για το τελευταίο επεισόδιο μιας περιόδου στην οποία η αριστερά επιβεβαίωσε την συνεχώς αυξανόμενη επιρροή της στις φτωχές μάζες των εργατών που κατευθύνονταν από την επαρχία σε όλα τα αστικά κέντρα της χώρας. Η φτώχεια και η ανεργία χτύπησαν το σύνολο των εργατικών στρωμάτων που έβρισκαν αποκούμπι στην αριστερά.

“Σώφρων”

Για την δεξιά που κυβερνούσε τότε ακόμα στην Ελλάδα, ο Εβρέν ήταν ένας “σώφρων άνδρας” που έσωσε την “γείτονα από την αναρχία”. Για τους εργάτες, την νεολαία και την Αριστερά στην Τουρκία, το πραξικοπήμα σήμαινε χρόνια δολοφονιών, βασανιστηρίων, φυλακίσεων, πολιτικής προσφυγιάς. Το Σύνταγμα της χούντας του Εβρέν έστειλε στη φυλακή οποιονδήποτε ερχόταν αντίθετος στα “συμφεροντα της πατρίδας” σύμφωνα με τα στρατοδικεία της χώρας. Οι πραξικοπηματίες στρατηγούς και με το Σύνταγμα τους εξασφάλισαν την ασυλία τους, που συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Οι στρατηγούς που παριστάνουν σήμερα τους υπερασπιστές του “κοσμικού κράτους” είναι οι πραξικοπηματίες του 1980.

εργατική αλληλεγγυη